

2025Z20266

Vragen van de leden **Diederik van Dijk** en **Flach** (beiden SGP) aan de Ministers van Justitie en Veiligheid en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over *het bericht «Demonstrant aangehouden bij abortuskliniek in Amsterdam»* (ingezonden 21 november 2025).

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van het bericht in Het Parool van 6 november jl. over de aanhouding van een persoon die een eenmensprotest houdt bij de abortuskliniek in Amsterdam-Oost?¹

Vraag 2

Deelt u de opvatting dat een eenmensprotest niet onder de Wet openbare manifestaties (Wom) valt en derhalve niet aan een kennisgevingsplicht is onderworpen, maar primair onder artikel 7 van de Grondwet valt? Zo nee, waarom niet?

Vraag 3

Hoe beoordeelt u de door sommige gemeenten gehanteerde opvatting dat de aanwezigheid van een waarnemer op afstand ertoe leidt dat sprake is van een «collectieve actie», in het licht van de opvatting van de Nationale ombudsman² en juridische vakliteratuur³ dat een eenmensprotest haar karakter niet verliest door de aanwezigheid van een waarnemer?

Vraag 4

Deelt u de opvatting dat gemeenten, politie en Openbaar Ministerie grote terughoudendheid moeten betrachten bij het beperken of beëindigen van vreedzame eenmensprotesten, gelet op de ruime grondrechtelijke bescherming daarvan? Zo nee, waarom niet?

¹ Het Parool, 6 november 2025, Demonstrant aangehouden bij abortuskliniek in Amsterdam-Oost (www.parool.nl/amsterdam/demonstrant-aangehouden-bij-abortuskliniek-in-amsterdam-oost~b90cd337/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F).

² Nationale ombudsman, 13 december 2007, Demonstreren staat vrij, p. 8.

³ Roorda, B, J.G. Brouwer en A.E. Schilder (red.), 1 november 2021, Antwoorden op recente demonstratie- en vergaderings-rechtelijke vraagstukken, p. 51.

Vraag 5

Is het naar uw oordeel juridisch houdbaar dat gemeenten formele waarschuwingen of beperkingen baseren op de veronderstelling dat een eenpersoonsactie onder de Wom valt? Zo ja, op welke wettelijke grondslag berust dit?

Vraag 6

Welke criteria worden door Politie en Openbaar Ministerie gehanteerd bij het besluit om een persoon die een vreedzaam eenmensprotest houdt aan te houden, indien er geen aanwijzingen bestaan voor strafbare feiten of verstoring van de openbare orde, bovendien in de wetenschap dat het aanmerken van een eenmensprotest als demonstratie discutabel is? Hoe wordt in dit kader de proportionaliteit en noodzakelijkheid van vrijheidsbeneming gewaarborgd?

Vraag 7

Erkent u dat de aanhouding van personen die op vreedzame wijze een eenmensprotest houden een intimiderende werking kan hebben en mogelijk een ontmoedigend effect op de uitoefening van grondrechten veroorzaakt? Hoe wordt dit effect voorkomen en op welke wijze wordt hiermee rekening gehouden in de beleidskaders voor het politieoptreden?

Vraag 8

Hoe heeft u uw toezegging⁴ van 22 januari 2025 gestand gedaan om gemeenten te voorzien van nadere richtlijnen of een geactualiseerde handreiking inzake de omgang met eenmensprotesten, opdat duidelijk is dat dit niet onder de Wom valt, en hoe de grondrechtelijke bescherming van artikel 7 lid 3 concreet moet worden toegepast? Kunt u de door u verspreide handreiking ook met de Kamer delen?

Vraag 9

Welke maatregelen bent u voornemens te treffen om te waarborgen dat personen die een vreedzaam eenmensprotest houden in de toekomst niet onterecht worden belemmerd, bedreigd met sancties of aangehouden?

⁴ Handelingen II 2024/2025, nr. 44, item 125, p. 8–9.